

Interreg

sufinansira
Evropska unija

IPA Rumunija – Srbija

HPV (HUMANI PAPILOMA VIRUS)

ORALERT 2025: Jednak pristup
inovativnim skrining rešenjima za oralni HPV

ONO ŠTO NE ZNAŠ MOŽE POVREDITI TEBE ILI NEKOGA KOGA VOLIŠ

Znanje o HPV-u nam
pomaže da zaštitimo
svoje zdravlje – **informiši se!**

Važno je da budemo
informisani kako bismo
izbegli neprijatna iznenađenja.

ŠTA JE HPV?

Humani papiloma virus (HPV) je grupa virusa koji inficiraju kožu i sluzokožu i najčešća je seksualno prenosiva virusna infekcija.

Postoji preko 200 tipova HPV-a, od kojih su neki povezani sa benignim stanjima (bradavice), a drugi sa povećanim onkogenim rizikom (rak grlića materice, analni rak, rak usne duplje).

HPV je virus koji se ne vidi, ali iako se ne zadržava na tvrdim površinama, može biti prisutniji nego što misliš!

KAKO SE PRENOSI?

HPV se prenosi direktnim kontaktom koža-na-kožu, naročito putem intimnog kontakta, dok infekcija može biti prisutna čak i u odsustvu vidljivih simptoma.

1. Intimni - seksualni kontakt

HPV se često prenosi nezaštićenim seksualnim kontaktom, ali čak i poljupcem.

2. Vertikalni prenos

Virus se prenosi sa majke na bebu tokom porođaja.

3. Prenos putem krvi

Prenos HPV-a putem krvi je izuzetno redak.

4. Indirektni kontakt

Virus može preživeti na površinama, ali je rizik od infekcije nizak.

5. Prenos vazduhom

HPV se ne prenosi vazduhom, već samo direktnim kontaktom.

DIJAGNOSTIKA HPV-a

Za svako pogođeno područje postoje specifične dijagnostičke metode:

- **Oralno:**

Klinički pregled, testiranje na HPV na uzorcima uzetim iz usne duplje, biopsija (ako postoje sumnjive lezije).

- **Genitalno:**

Papa test, HPV DNK test, kolposkopija za žene, klinički pregled i biopsija za muškarce.

- **Analno:**

Klinički pregled, anoskopija, analni HPV test, biopsija (ako postoje sumnjive lezije).

PREVENCIJA I ZAŠTITA

- **Vakcinacija je ključna**

Vakcinacija protiv HPV-a je izuzetno efikasna i smanjuje rizik od infekcije za 90%. Preporučuje se i devojčicama i dečacima i pravi je štit protiv HPV-a.

- **Zaštiti se kondomom:**

Upotreba kondoma može smanjiti rizik od prenosa, ali ne eliminiše opasnost u potpunosti.

- **Seksualno obrazovanje je važno:**

Uči o HPV-u i podeli svoje znanje sa drugima, sa pravim informacijama možeš doneti pametne odluke.

- **Otvorena komunikacija:**

Razgovaraj otvoreno sa svojim partnerom/partnerkom o HPV-u i vašoj medicinskoj istoriji.

- **Izbegavanje rizičnog ponašanja:**

Izbegavaj kontakt sa nepoznatim osobama.

- **Lična higijena:**

Redovno peri ruke i usta kako bih izbegao viruse, higijena je ključ čtvog zdravlja.

- **Redovno testiranje:**

Redovno se testiraj kako bi bio u toku sa svojim zdravljem.

ORALNI HPV

Može izazvati rak usne duplje, odnosno rak usta i ždrela (zadnjeg dela grla) i najčešće se javlja kod ljudi starijih od 40 godina, a pogađa više nego dvostruko više muškaraca nego žena.

Može izazvati lezije u usnoj duplji i grlu, a može se preneti oralnim seksualnim kontaktom.

FAKTORI RIZIKA

- Duvan i alkohol
- HPV
- Izlaganje suncu
- Starost (40+ godina)
- Ishrana (ishrana sa niskim sadržajem voća i povrća)

ZNACI I SIMPTOMI

- Neželjene lezije, iritacija u predelu usta/usne/grla
- Teškoće sa žvakanjem
- Teškoće sa pomeranjem vilice ili jezika
- Uporan nelagodan osećaj
- Čudan ukus
- Utrnulost u predelu usta
- Oticanje vilice

*Ako simptomi traju duže od 2 nedelje, obavezno se obratite lekaru.

GENITALNI HPV

Izaziva genitalne bradavice i može dovesti do raka grlića materice, vulve-vagine ili penisa. Često je asimptomatski, odnosno simptomi mogu biti toliko suptilni da biste ih mogli pomešati sa alergijom na polen, ali se može otkriti Papa testom i HPV testiranjem.

RAK GRLIĆA MATRICE MATRICE

HPV je odgovoran za većinu slučajeva raka grlića materice i to je najčešći rak povezan sa HPV-om. U početnim fazama obično nema simptoma, ali kako napreduje, može se javiti sledeće:

- Abnormalno vaginalno krvarenje, između menstruacija ili nakon seksualnog odnosa
- Bol u karlici ili tokom seksualnog odnosa
- Abnormalni vaginalni iscedak sa neprijatnim mirisom
- Osećaj pritiska ili nelagodnosti u karličnom području

RAK VAGINE

- Uporni svrab ili iritacija
- Bol u vaginalnom ili vulvarnom području
- Abnormalno krvarenje
- Lezije ili kvržice u pogođenom području

RAK PENISA

- Lezije, čirevi ili izrasline na penisu
- Svrab, peckanje ili iritacija
- Abnormalno krvarenje
- Abnormalni iscedak ispod kože

ANALNI HPV

Može izazvati analne lezije i povezan je sa analnim rakom.
Prenosi se nezaštićenim analnim seksualnim kontaktom.

Naziv projekta:

ORALERT 2025: Jednak pristup inovativnim skrining rešenjima za oralni HPV

Program:

Interreg IPA program Rumunija-Srbija

<https://romania-serbia.net/>

Programski prioritet: 2 - Socijalni i ekonomski razvoj

Specifični cilj: 2.2 - Obezbeđivanje jednakog pristupa zdravstvenoj zaštiti i negovanje otpornosti zdravstvenih sistema, uključujući primarnu zdravstvenu zaštitu, i promociju prelaska sa institucionalne na negu zasnovanu na porodici i zajednici.

Trajanje projekta: 24 meseca (23.11.2024. – 22.11.2026.)

Budžet projekta: 1.942.421,65 €

EU sufinansiranje: 1.651.058,40 €

ORALERT teži unapređenju dijagnostike i lečenja oralnih oboljenja povezanih sa HPV-om u prekograničnom regionu

Opšti cilj projekta:

Poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga i ishoda u vezi sa oralnim oboljenjima uzrokovanim HPV infekcijom za ciljnu grupu od 4.300 mladih, uzrasta 18–24 godine, kroz podizanje svesti, realizaciju četiri strateške investicije u opremanje zdravstvenih ustanova za borbu protiv prekograničnih zdravstvenih pretnji, jačanje kapaciteta 30 zdravstvenih radnika za primenu inovativnih dijagnostičkih tehnika putem zajedničkih obuka, kao i razvoj i implementaciju digitalnih rešenja, uključujući mobilnu aplikaciju, radi unapređenja dostupnosti i efikasnosti zdravstvene zaštite.

Specifični cilj projekta:

- Povećanje svesti i poboljšanje ishoda u vezi sa HPV infekcijama kod najmanje 3.000 mladih, uzrasta 18–24 godine, u ciljanom programskom području;
- Jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika za preciznu dijagnostiku oralnog HPV-a kod 1.200 pregledanih osoba, putem inovativnih i efikasnih dijagnostičkih metoda;
- Strateška ulaganja u opremanje zdravstvenih ustanova, uključujući nabavku napredne medicinske opreme;
- Unapređenje dostupnosti zdravstvenih usluga vezanih za HPV i oralno zdravlje za 100 korisnika, posebno u nedovoljno pokrivenim i udaljenim zajednicama, kroz razvoj i primenu digitalnih rešenja (mobilne aplikacije) koja će omogućiti korisnicima da obavljaju virtuelne konsultacije sa stručnjacima za oboljenja organa usne duplje, pristup edukativnim resursima o oralnom zdravlju i jednostavno zakazuju preglede kod lokalnih zdravstvenih radnika.

Poboljšanjem pristupa i kvaliteta zdravstvenih usluga, projekat će doprineti ranom otkrivanju, efikasnijem lečenju i smanjenju učestalosti oralnog raka povezanog sa HPV-om u ciljanoj populaciji.

Interreg

sufinansira
Evropska unija

IPA Rumunija – Srbija

Vodeći partner:

Univerzitet medicine i farmacije „Viktor Babes“ Temišvar

UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„VICTOR BABES” DIN TIMISOARA

Partner:

Opšta bolnica „Đorđe Joanović” Zrenjanin

ORALERT 2025

Naziv projekta i Jems kod:

ORALERT 2025: Jednak pristup inovativnim skrining rešenjima za oralni HPV
RORS00267

Datum objavljivanja: Avgust 2025

Urednik materijala / Odgovoran za publikaciju:

Opšta bolnica „Đorđe Joanović” Zrenjanin

Kontakt detalji urednika materijala:

zrenjaninska.bolnica@gmail.com / www.bolnica.org.rs

Odgovornost za sadržaj ovog materijala je odgovornost autora.

Sadržaj ovog materijala ne predstavlja nužno zvaničan stav Evropske unije.

Reprodukcija je dozvoljena pod uslovom da se navede izvor i da se naznače sve promene.

U slučaju bilo kakvih pritužbi, kontaktirajte:

romania-serbia@mdlpa.ro / www.romania-serbia.net

Projekat je sufinansiran od strane Evropske unije
kroz Interreg IPA program Rumunija-Srbija.

www.romania-serbia.net